

200

दिनांक २०/२/२००७ रोजी मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांच्या समोर महाराष्ट्र
नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३१८
खाली झालेल्या सुनावणीनंतर पारित केलेला निवाडा.

१) मे.गोविंद एकनाथ शिरोळे आणि कंपनी
पारोळा, जिल्हा जळगांव.

अर्जदार

विरुद्ध

१) मुख्याधिकारी, नगरपालिका पारोळा,
जिल्हा जळगांव.

२) जिहाधिकारी जळगांव.

} गैर अर्जदार

३) अध्यक्ष, नगरपालिका पारोळा, जिल्हा जळगांव.

अर्जदार मे.गोविंद एकनाथ शिरोळे आणि कंपनी यांनी जिल्हाधिकारी जळगांव यांचे दिनांक १५/१०/२००५ अन्वये महाराष्ट्र नगरपालिका, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ /१ अन्वये निर्गमित केलेले आदेश तसेच दिनांक २४/४/२००६ रोजी मा.विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक, नगरपालिका प्रशासन नाशिक, नाशिक विभाग, नाशिक, यांनी निर्गमित केलेले आदेशा विरुद्ध मा.राज्यमंत्री, नगरविकास यांच्याकडे महाराष्ट्र नगरपालिका, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३१८ अन्वये अपिल दाखल केले आहे. सदर अपिलावर दिनांक २०/२/२००७ रोजी मा.राज्यमंत्री, नगरविकास, यांच्याकडे सुनावणी झाली या सुनावणीस १) अर्जदारातर्फे त्यांचे वकील श्री.उज्वल बी.मिसर, २) मुख्याधिकारी, नगरपालिका पारोळा, जि.जळगांव, ३) सहाय्यक संचालक नगररचना, जळगांव, ४) उप सचिव, नगर विकास विभाग, का.क्र.१७, व कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग, का.क्र.१७, हे उपस्थित होते. सदर सुनावणीमध्ये मुख्याधिकारी नगरपालिका पारोळा यांनी खालीलप्रमाणे मुद्दे मांडले.

१) पारोळा नगरपरिषद हद्दीतील स.नं. २६९/१, गट नं.२/१क्षेत्र १ हे.४१ आर, गट नं.४, सर्व्हे नं.२६९/२, क्षेत्र हे.४० आर व गट नं.३ सर्व्हे नं.१६९/२ क्षेत्र ० हे.५ आर चे मालक मे.श्री.गोविंद एकनाथ शिरोळे अॅन्ड कंपनी यांनी दिनांक ६/१०/२००४ रोजी

सदर पारोळा विकास आराखडयात आरक्षण क्रमांक ३५, हे हायस्कुल व खेळण्याचे मैदान व १२ मिटर रुंद रस्ता आरक्षित असल्याने महाराष्ट्र प्रादेशिक नगर रचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ अन्वये खरेदीबाबत नोटीस दिलेली आहे.

२) या नोटीसीनुसार जिल्हाधिकारी, जळगांव यांच्याकडे जा.क्र./न.पा./बांध/३०७/०५, दिनांक २४/३/२००५ अन्वये भूसंपादन प्रस्ताव ६ महिन्यांच्या मुदतीत सादर करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर कामी जनरल बोर्ड पुढे मुदतीत जागा भूसंपादन करून विकास करणे आवश्यक असल्याने जनरल बोर्ड पुढे प्रस्ताव सादर करण्यात आला. तथापि नगरपालिका जनरल बोर्ड ठराव क्रमांक ४१६, दिनांक ३०/३/२००५ अन्वये नगरपालिकेची आर्थिक परिस्थिती पाहता व सदर जागा नगरपालिकेस भविष्यात लागणार असल्याने नगरपालिका भूसंपादन करू शकत नाही असा ठराव संमत केलेला आहे.

३) तत्कालीन मुख्याधिकारी यांनी जिल्हाधिकारी जळगांव यांच्याकडे महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ अन्वये सदर बाब ठराव तहकूब करण्यासाठी प्रस्ताव क्रमांक जा.क्र./न.पा./बांध/आस्था/४३३/०५, दिनांक ३१/३/२००५ रोजी प्रस्ताव सादर करण्यात आला होता.

४) जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी जनरल बोर्ड ठराव क्रमांक ४१६, दिनांक ३०/३/२००५ हा त्यांचे आदेश क्रमांक पालिका-१/आरआर/७८५/२००५, एसआर/५२/ २००५, दिनांक १५/१०/२००५ अन्वये तहकूब केलेला आहे व त्यांत सदर जागेची भूसंपादनाची कार्यवाही त्वरित सुरू करण्याबाबत आदेश दिलेले आहे.

५) महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ नुसार प्राप्त झालेल्या सूचनेवर मुदतीत म्हणजेच ६ महिन्यांच्या आत भूसंपादन प्रस्ताव दाखल झालेला असल्याने आरक्षण व्यपगत होणार नाही. अर्जदार यांनी ३१८ खाली प्रादेशिक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन नाशिक विभाग, नाशिक, यांच्याकडे दिनांक ८/११/२००५ रोजी दाखल केलेला होता. सदर रिक्वीजन अर्ज विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांनी त्यांच्याकडील कार्यालयीन पत्र क्र.न.पा./२/१/३६४/०६ अन्वये फेटाळण्यात आलेला आहे.

६) जिल्हाधिकारी (भूसंपादन शाखा) यांच्याकडील पत्र क्र. साशां/भूसंपा/१५२००५/एसआर/७६/०५, दिनांक २९/११/२००५ अन्वये भूसंपादनाच्या प्रस्तावातील त्रुटी मधील भूसंपादनाचा ठराव करणेबाबत नगरपालिका सभेपुढे दिनांक २६/४/२००६ रोजी ठेवला असता. परत सभेने ठराव क्र.३२, दिनांक २६/४/२००६ अन्वये भूसंपादन करू शकत नाही असा मंजूर केल्याने तो ठराव नगरपरिषद पारोळा यांनी महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ रद्द

करण्याबाबत कार्यालयीन पत्र क्र.कॅम्प/दि.४/७/२००६ अन्वये जिल्हाधिकारी जळगांव यांच्याकडे सादर केलेला आहे.

जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी खालील मुद्दे प्रस्तावित केले.

१) जिल्हाधिकारी यांनी निर्गमित केलेले आदेश योग्य व बरोबर असून नगरपालिकेने मंजूर केलेला ठराव क्र. ४१६ दिनांक ३०/३/२००५ हा जनहिता विरुद्ध असल्याने महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ अन्वये तहकूब केलेला आहे. पारोळा नगरपालिका विकास आराखडयामध्ये आरक्षण क्र.३५ हे हायस्कूल व खेळाचे मैदान यासाठी आरक्षित आहे. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ४९ (३) (ब) अन्वये शैक्षणिक कामासाठी तसेच खेळासाठी सुविधा पुरविणे नगरपालिकेचे कर्तव्य आहे. सदरच्या सुविधा पुरविणेसाठी मंजूर विकास आराखडयामध्ये विविध प्रयोजनार्थ शासनाने भविष्याचा विचार करून नागरिकांना मूलभूत सोयी सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात या हेतूने आरक्षणाची तरतुद केलेली आहे.

२) शासनाचे नगर विकास विभाग मुंबई यांच्याकडील परिपत्रक क्र.पीआरएन/३४९६/१३६/प्र.क्र.२/९६/युडी-९, दिनांक ३०/१०/१९९७ अन्वये दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे नगरपालिकेने महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ अन्वये विकास आराखडयातील आरक्षण क्रमांक ३५ खालील जमिनीचे भूसंपादन करणे आवश्यक होते. कारण नागरिकांना मूलभूत सोयी व सुविधा पुरविणे हे नगरपालिकेचे कर्तव्य आहे.

३) मुख्याधिकारी नगरपालिका पारोळा यांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ चे खरेदी सूचनेचे अनुषंगाने दिनांक २४/३/२००५ चे पत्रान्वये भूसंपादन प्रस्ताव जिल्हाधिकारी जळगांव यांच्याकडे सादर केलेला आहे. त्यामुळे खरेदी सूचनेवर विहित मुदतीमध्ये कायदेशीर कार्यवाही सुरु झाल्याने खरेदी सूचना त्या दिवसापासून निकाली निघालेली आहे. त्यामुळे विकास आराखडयातील आरक्षण क्रमांक ३५ व्यपगत झालेले नाही. त्यामुळे नगरपालिकेने केलेला ठराव क्रमांक ४१६, दिनांक ३०/३/२००५ हा बेकायदेशीर व जनहिता विरुद्ध असल्याने तहकूब केलेला आहे. विकास आराखडा शासनाने मंजूर केल्यानंतर १० वर्षांच्या कालावधी नंतर आरक्षण व्यपगत होते हे अर्जदाराचे म्हणणे चुकीचे आहे.

४) मंजूर विकास आराखडयातील आरक्षणाचा विकास करण्यासाठी शासनाने नवि-६ ही योजना नगरपालिकांना लागू केली असून या अंतर्गत विकास कामांसाठी शासनाकडून अर्थसहाय्य प्राप्त होते. तसेच शासनाचे नविन धोरणानुसार बांधा वापरा व हस्तांतरण करा या तत्वावरही विकास साध्य करता येतो. तसेच शासनाचे मंजूरीने वित्तीय अर्थ संस्थांकडून अर्थसहाय्य प्राप्त करून घेता येते. नगरपालिका हद्दीमध्ये

शैक्षणिक व खेळाचे क्रिडांगण या सुविधा नागरीकांना, विद्यार्थ्यांना पुरविणे नगरपालिकेचे कर्तव्य आहे. मुख्याधिकारी यांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६५ चे कलम १२७ चे नोटीसीचे अनुषंगाने भूसंपादनाचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी जळगांव यांच्याकडे दिनांक २४/३/२००५ चे पत्रान्वये सादर केलेला आहे. तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ अन्वये नगरपालिका ठराव क्रमांक ४१६ दिनांक ३०/३/२००५ तहकूब करण्याबाबतचा प्रस्ताव मुख्याधिकारी यांनी जिल्हाधिकारी यांच्याकडे दिनांक ३१/३/२००५ अन्वये सादर केलेला आहे. व सदरच्या दोन्ही बाबी दिनांक २९/४/२००५ च्या पत्रामध्ये नमूद न करता सदर आरक्षित जागेचे अभिन्यास तांत्रिक अभिप्रायासाठी सहाय्यक संचालक, नगररचना यांचेकडे दिनांक २९/४/२००५ चे पत्रान्वये पाठविले आहे. व सहाय्यक संचालक, नगररचना जळगांव यांनी सदर अभिन्यासास दिनांक १६/५/२००५ अन्वये शिफारस केलेली आहे. या कार्यालयाचे पत्र क्र.पालिका/१/आरआर/७८५/२००५, दिनांक ८/६/२००५ अन्वये मुख्याधिकारी यांनी महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ खाली पाठविलेल्या प्रस्तावाबाबत सहाय्यक संचालक, नगररचना जळगांव यांचे अभिप्राय मार्गविण्यात आले. त्या अनुषंगाने सहाय्यक संचालक, नगररचना, जळगांव यांनी त्यांचे दिनांक २७/६/२००५ चे पत्रान्वये तांत्रिक अभिप्राय दिलेले असून नगरपालिकेने दिलेली परवानगी व बिनशेती परवानगीचे प्रकरण स्थगित ठेवणेबाबत अभिप्राय दिलेले आहेत. सदर प्रकरण अॅड. वसंतराव मोरे, माजी विधानसभा सदस्य, पारोळा यांनी नगरपालिकेने मंजूर केलेला ठराव क्रमांक ४१६, दिनांक ३०/३/२००५ हा नगरपालिकेच्या आर्थिक अडचणीमुळे जागेची आवश्यकता नसल्याबाबत ठराव करणे म्हणजे सरळ सरळ नागरिकांचा विश्वासघात असून कोणत्या तरी अवैध मार्गाचा भ्रष्टाचाराचा मार्ग अवलंबून सदर ठराव केलेला आहे. तरी सदर ठराव रद्द करणेबाबत तक्रार केलेली आहे. मुख्याधिकारी, नगरपालिका पारोळा यांनी त्यांचेकडील दिनांक ९/९/२००५ चे पत्रान्वये मंजुरी दिलेल्या भूमी अभिन्यासास व दिनांक २९/४/२००५ रोजी घेतलेल्या निर्णयास स्थगिती दिली असल्याचे श्री. गोविंद शिरोळे आणि कंपनी यांना कळविले आहे. व सदर पत्राची प्रत जिल्हाधिकारी जळगांव व सहाय्यक संचालक, नगररचना, जळगांव यांना दिलेली आहे. जिल्हाधिकारी जळगांव यांचे ठराव तहकूब करणेचे आदेशाविरुद्ध नगरपालिकेने अपील केलेले नाही.

५) नगरपालिकेने नगरपालिका अधिनियम १९६५ चे कलम ४९ मध्ये दिलेले कर्तव्य पारोळा पाडणेचे अनुषंगाने अधिनियम व शासनाचे वेळोवेळी दिलेल्या निर्देशाप्रमाणे ठराव पारीत करणे आवश्यक आहे. तथापि पारोळा नगरपालिकेने

-५-

जनहिता विरुद्ध ठराव पारीत केलेला असल्याने कलम ३०८ खाली तहकुब केलेला आहे. सदरचा आदेश योग्य व बरोबर आहेत.

६) सदर आदेश पारीत करताना नगरपालिका अधिनियम १९६५ चे कलम ३०८ अन्वये जिल्हाधिकारी यांनी प्रदान केलेल्या शक्तीचा वापर करून नगरपालिकेने जनहिताविरुद्ध मंजूर केलेला ठराव क्रमांक ४१६ तहकुब केलेला आहे. सदर आदेश कायदेशीरदृष्ट्या योग्य व बरोबर आहे.

७) विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांनी त्यांचे आदेश क्रमांक नपा/२/१/कावि/१०५१, दिनांक ९/६/२००६ अन्वये जिल्हाधिकारी यांचे दिनांक १५/१०/२००५ रोजीचे दिलेले आदेश कायम केलेले आहेत. जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी सर्व बाजूंचा विचार करून सदरचे आदेश निर्गमित केलेले असून ते योग्य व बरोबर आहे. त्यामुळे पुनर्निरीक्षण अर्जांमध्ये कोणतीही कायदेशीरदृष्ट्या ठोस मुद्दे नसल्याने पुनर्निरीक्षण अर्ज फेटाळण्यात यावा.

अर्जदार यांचे वकील यांनी सुनावणीमध्ये खालीलप्रमाणे लेखी व तोंडी युक्तीवाद सादर केला.

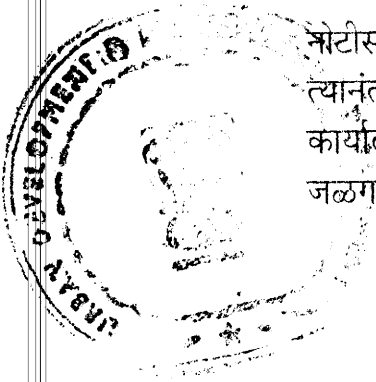
१) पारोळा नगरपालिका हद्दीतील गट नं.२२९, १,२,३,४ हया मिळकती अपेलंट हयांचे मालकीच्या आहेत.

२) पारोळा शहराचा सुधारित विकास आराखडा दिनांक २/१२/१९९० रोजी तयार झाला सदर वेळी अपेलंट हयांच्या सदर मिळकतीवर शाळा व खेळाचे मैदान इत्यादीचे आरक्षण ठेवण्यात आले. परंतु नगरपरिषदेने स.नं.२००४ पर्यंत म्हणजे सुमारे १४ वर्षांपर्यंत सदर मिळकती संपादित केल्या नाहीत.

३) म्हणून अपेलंट हयांनी दिनांक ६/१०/२००४ रोजी महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम कलम १२७ प्रमाणे मुख्याधिकारी पारोळा हयांना लेखी नोटीस दिली.

४) दिनांक ६/१०/२००४ च्या कलम १२७ चे नोटीशी पासून सुमारे ६ महिन्या पर्यंत मुख्याधिकारी नगरपरिषद पारोळा यांनी सदर जमिन संपादना कामी काहीएक कार्यवाही केली नाही. सदर बाबतीत नगरपरिषद पारोळा यांनी दिनांक ३०/३/२००५ रोजी ठराव क्रमांक ४१६ व दिनांक २६/४/२००६ रोजी ठराव क्रमांक ३२ पारीत करून सदर मिळकती नगरपरिषदेस संपादन करण्याची इच्छा नसल्याचे जाहिर केले.

५) त्याचप्रमाणे अपेलंट यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालय यांचेकडे १२७ ची नोटीस दिल्यानंतर सहा महिने पूर्ण झाल्यावर म्हणजे दिनांक ७/४/२००५ रोजी व त्यानंतर लेखी अर्ज सादर करून सदर मिळकती संबंधी संपादन प्रस्ताव त्यांचे कार्यालयात प्रलंबित आहे किंवा नाही, अशी विचारणा केली असता जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी दिनांक ८/४/२००५ रोजी व दिनांक ९/६/२००५ रोजी लेखी पत्राद्वारे

-६-

कळविले की, त्यांचे कार्यालयात वाद मिळकती संबंधी भूखंड संपादनाचा प्रस्ताव कार्यान्वीत दिसून येत नाही. म्हणजेच दिनांक ६/१०/२००४ ते दिनांक ९/६/२००५ पर्यंत भूखंड संपादनाचा कोणताही प्रस्ताव जिल्हाधिकारी कार्यालयात कार्यान्वित नव्हता त्यामुळे सदर भूखंडावरील आरक्षण कलम १२७ च्या तरतुदीप्रमाणे आपोआपच व्यपगत झालेले आहे.

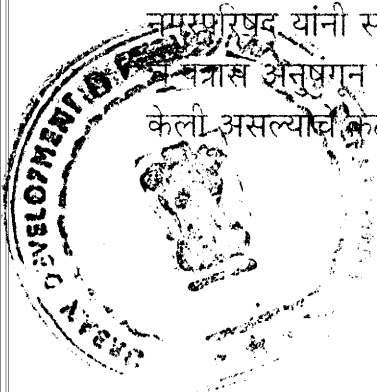
६) आरक्षण व्यपगत झाल्याचे मुख्याधिकारी नगरपरिषद यांनी सुध्दा मान्य केलेले आहे. कारण दिनांक २९/४/२००५ रोजी मुख्याधिकारी नगरपरिषद पारोळा यांनी सहाय्यक संचालक, नगररचना जळगांव यांनी पत्र लिहून सदर मिळकतीवरील आरक्षण कलम १२७ प्रमाणे व्यपगत झाल्याने अभिन्यास नकाशांना मंजूरी मिळणेसाठी शिफारस केली होती. त्याप्रमाणे मुख्याधिकाऱ्यांचे दिनांक २९/४/२००५चे पत्रास अनुसरून सहाय्यक संचालक, नगररचना आणि मुल्यांकन विभागाने दिनांक १६/५/२००५ रोजी अभिन्यास नकाशांना मंजूरीची शिफारस दिली. तसेच सदर शिफारस पत्रास सुध्दा वाद मिळकतीचे आरक्षण व्यपगत झाल्याचे नमूद केले.

७) त्यानंतर मुख्याधिकारी, नगरपरिषद पारोळा यांनी दिनांक २५/५/२००५ रोजी तहसिलदार पारोळा यांना लेखी पत्र देऊन वाद मिळकतीचे आरक्षण व्यपगत झाल्याचे कळविले. त्यानंतर दिनांक ३०/५/२००५ रोजी नगरपरिषदेने वाद मिळकती संबंधी विकास शुल्काची रक्कम २९३३०३/- रु. अपेलंट यांचे कडून स्विकृत करून घेतली.

८) एवढेच नव्हे तर मुख्याधिकारी नगरपरिषद यांचे पत्र व सहाय्यक संचालक नगररचना यांचे शिफारसपत्रावरून तहसिलदार पारोळा यांनी तलाठी पारोळा यांना वाद मिळकतीवरील आरक्षणाची नोंद कमी करण्याचा आदेश दिला. त्याप्रमाणे तलाठी यांनी वाद मिळकतीवरील उताऱ्यावर आरक्षणाची नोंद कमी केली आहे.

अशाप्रकारे कलम १२७ प्रमाणे वाद मिळकतीवरील आरक्षणाची नोंद रद्द झालेली असून वरील सर्व वस्तुस्थिती पाहता मुख्याधिकारी नगरपरिषद पारोळा, सहाय्यक संचालक, नगररचना, जळगांव व जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी सदर आरक्षण व्यपगत झाल्याचे मान्य केले आहे.

९) वरीलप्रमाणे मिळकतीच्या उताऱ्यावरील आरक्षणाची नोंद रद्द झाल्यावर अपेलंट यांनी सदर वाद मिळकतींना रहिवास कारणास्तव बिनशेती परवानगी मिळण्याबाबत दिला होता त्याप्रमाणे दिनांक ३०/५/२००५ रोजी मुख्याधिकारी, नगरपरिषद यांनी सहाय्यक संचालक, नगररचना, जळगांव यांचे दिनांक १६/५/२००५ चे पत्रास अनुषंगाने सदर जमिन शहराच्या विकास योजनेत रहिवास विभागात समाविष्ट केली असल्याचे कळवून मंजूरीची शिफारस दिली आहे.

१०) वरीलप्रमाणे वाद मिळकतीचे आरक्षण व्यपगत झाले असल्याचे व उतान्यावरील नोंदसुध्दा (आरक्षणाची) रद्द झालेली असताना जिल्हाधिकारी यांनी सदर वस्तुस्थिती समजून न घेता दिनांक १५/१०/२००५ रोजी कलम ३०८ अन्वये कोणतेही संयुक्तीक कारण नसताना दिनांक ३०/३/२००५ च्या ठराव क्रमांक ४१६ ला तहकुब केले व मुख्याधिकारी यांना भूसंपादन करण्याकामी पाठपुरावा करण्याचे चुकीचे आदेश दिले आहेत.

११) मुळात वाद मिळकतीचे आरक्षण रद्द होऊन ७/१२ उतान्यावरील आरक्षण नोंदीसुध्दा रद्द झाल्या आहे. भूमी संपादन अधिनियमाप्रमाणे भूमी संपादनाची कोणतीही कार्यवाही मुदतीत जिल्हाधिकारी कार्यालयाद्वारे अवलंबली गेली नाही. आरक्षण रिक्त झाल्यावर व मुदत निघून गेल्यावर जिल्हाधिकाऱ्यांनी संपादनासंबंधी दिलेले आदेश गैर आहेत.

सदर बाबतीत अर्जदार अपेलंट हे उच्च न्यायालयाचे महत्वपूर्ण निकाल सदर युक्तीवादा सोबत सादर केले आहेत.

१) महादेव रघुनाथ थत्ते विरुध्द संचालक, नगररचना, महाराष्ट्र राज्य व इतर
एमएलजे १९९८ (Vol-३) पेज नं. ३९१

२) किशोर गोपाळराव बापट विरुध्द महाराष्ट्र शासन
एमआरजे २००६ (Vol-१) पेज नं. २३२

सदर दोन्ही महत्वपूर्ण न्याय निर्णयात मा.उच्च न्यायालयाने असे नमुद केले आहे की कलम १२७ च्या तरतुदींना अनुषंगाने एकवेळा आरक्षण व्यपगत झाल्यास जागा मालकास प्राप्त होणारे अधिकार कोणत्याही कारणास्तव डावलून टाकता येत नाही. मग जागामालक त्यांच्या पध्दतीने जागा विकसीत करू शकतो.

त्याचेप्रमाणे कलम १२७ प्रमाणे नोटीस दिल्यापासून भूमीसंपादन कायद्याप्रमाणे भूमी संपादना संबंधी शासनाने सहा महिन्यांच्या आत स्टेप घेतल्या नसल्यास सदर जमिनीवरील आरक्षण आपोआपच व्यपगत होते.

सदर प्रकरणातसुध्दा कलम १२७ प्रमाणे नोटीस दिल्यापासून आजपावेतो भूमी संपादन अधिनियमाप्रमाणे शासनाने कोणतीही कार्यवाही केली नाही. उलट नियमाप्रमाणे आरक्षण व्यपगत करून ७/१२ उतान्यावरील आरक्षणाची नोंद कमी केली. नगरपालिकेने अभिन्यास नकाशा मंजूरीसाठी शिफारस दिली. सहाय्यक संचालक, नगररचना, यांनी अभिन्यास नकाशा मंजूरीसाठी संमती दिली. नगरपरिषदेने सुमारे २९३३०३/-रु.इतकी मोठी रक्कम विकास शुल्का प्रित्यर्थ स्विकारली. वाद मिळकत नगरपरिषदेने विकास योजनेत रहिवास विभागात समाविष्ट केले असे असताना जिल्हाधिकारी यांनी बिनशेती प्रक्रीया चुकीचे पध्दतीने तहकुब करून भूमी

-८-

संपादनाचा अयोग्य आदेश केला आहे. तरी जिल्हाधिकारी यांचा दिनांक १५/१०/२००५ रोजीचा आदेश खारीज करण्यात यावा व अपेलंट यांचे मिळकतींना बिनशेती परवानगी देणेबाबत योग्य कायदेशीर प्रक्रिया अवलंबवावी म्हणून जिल्हाधिकारी जळगांव यांना आदेश व्हावे ही विनंती.

जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी त्यांचे आदेश क्र.१५/१०/२००५ अन्वये नगरपालिका पारोळा यांचा ठराव क्र.४१६ दिनांक ३०/३/२००५ जनहिताविरुद्ध असल्याने कलम ३०८ अन्वये तहकुब केला. या आदेशात जिल्हाधिकारी यांनी असा निष्कर्ष काढला आहे की, नगर विकास विभाग यांचे परिपत्रक दिनांक ३०/१०/१९९७ अन्वये महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ चे कलम १२७ अन्वये नगरपालिकेने विकास आराखड्यातील आरक्षण क्रमांक ३५ खालील जमिनीचे भूसंपादन करणे आवश्यक होते. अर्जदारानी १२७ ची नोटीस दिल्यानंतर नगरपालिकेने सर्वसाधारण सभेत ठराव घेऊन सदर आरक्षणाची जागा नगरपालिकेस संपादन न करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यामुळे तत्कालीन मुख्याधिकारी व सहाय्यक नगररचनाकार यांनी बिनशेतीसाठी शिफारस केली. त्यामुळे नगर विकास विभागाच्या परिपत्रकाप्रमाणे विचार करुनच नगरपालिकेने हा निर्णय घेतला असे म्हणण्यास वाव आहे.

तसेच जिल्हाधिकारी यांनी त्यांचे दिनांक ८/४/२००५ च्या पत्रान्वये सदर जागेवर भूमिसंपादनाचा प्रस्ताव त्यांच्या कार्यालयात कार्यान्वित नाही असे अर्जदारास लेखी कळविलेले आहे. त्यामुळे नगरपालिकेने कलम १२७ ची नोटीस मिळाल्यापासुन सहा महिन्यात भूमिसंपादनाचा प्रस्ताव सादर केला नाही असे अर्जदाराच्या म्हणण्यास तथ्य नाही असे म्हणणे योग्य होणार नाही.

महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम १२७ अन्वये दिलेल्या नोटीस नंतर सहा महिन्यांच्या आत दिनांक २४/३/२००५ या पत्रान्वये मुख्याधिकारी यांनी भूमी संपादन करण्यासंबंधी कळविले असले तरी नगरपालिका पारोळा यांनी त्यांचे ठराव क्र.३२, दिनांक २६/४/२००६ अन्वये सदर जमीन भूमी संपादन करू नये असा निर्णय घेतलेला आहे. कलम १२७ च्या नोटीसीसाठी महाराष्ट्र प्रादेशिक नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम १५२ मध्ये नियोजन प्राधिकरण हे मुख्याधिकारी नसुन नगरपालिका म्हणजे सर्वसाधारण सभा ही होय. त्यामुळे मुख्याधिकारी यांनी सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेविना भूसंपादनासाठी दिनांक २४/३/२००५ च्या पत्राने केलेली कार्यवाही ही कायदेशीर बाब नाही असे मत विधी व न्याय विभागाने यापूर्वी नगर विकास विभागास दिलेले आहे.

तत्कालीन मुख्याधिकारी यांनी सदर आरक्षण व्यपगत झाल्याचा घेतलेला निर्णय व त्या अनुषंगाने मुख्याधिकारी नगरपालिका व सहाय्यक संचालक, नगररचना

-९-

यांची बिनशेती करण्यासाठी केलेली शिफारस व अर्जदाराकडून नगरपालिकेने भरून घेतलेला विकास शुल्क या सर्व बाबीकडे जिल्हाधिकारी यांनी निर्णय घेताना दुर्लक्ष केले असे अर्जदाराचे म्हणणे तथ्य दिसते.

या सर्वबाबीचा विचार करून मी खालीलप्रमाणे मला प्राप्त महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम ३१८ अन्वये खालीलप्रमाणे निर्णय देत आहे.

आदेश

- १) अपिल अर्ज मान्य करण्यात येतो.
- २) जिल्हाधिकारी जळगांव यांचे आदेश दिनांक १५/१०/२००५ व विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे आदेश दिनांक २४/४/२००६ रद्द करण्यात येत आहे.
- ३) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद पारोळा व जिल्हाधिकारी जळगांव यांनी पुढील नियमानुसार बिनशेतीची कार्यवाही करावी.

(राजेश टोपे) २१/६/०७

राज्यमंत्री, नगरविकास.

दिनांक :

क्रमांक: एमयुएन-१००६/४०/प्र.क्र.१२६/२००६/नवि-१७

नगर विकास विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : २१/०६/२००६

(म.चिं.पाटील)

(म.चिं.पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

१) आयुक्त व संचालक, नगरपालिका प्रशासन, वरळी, मुंबई.

२) आयुक्त व प्रादेशिक संचालक, नाशिक विभाग, नाशिक.

३) जिल्हाधिकारी, जळगांव (४ प्रतीत).

४) सहाय्यक संचालक, नगररचना, जळगांव.

५) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद पारोळा, जि.जळगांव.

६) मे.गोविंद एकनाथ शिरोळे आणि कंपनी, महानुभाव गल्ली, पारोळा, जि.जळगांव.

७) कार्यासन अधिकारी तथा वेब कोर्डिनेटर, नगर विकास विभाग, कार्या.क्र.२९,

मंत्रालय, मुंबई.

८) कार्यासन अधिकारी, नगर विकास विभाग, कार्या.क्र.१७, मंत्रालय, मुंबई.

९) निवड नस्ती.